

Rapport

Evalueringsprosjekt –
arbeidslivsrelevans etter
master i odontologi
UiO 2026
Seminar 23. 9 2026

Oppdragsgiver

Instituttleder Carl Hjortsjö

Arbeidsgruppe

Elisabeth Aurstad Riksen

Anne Rønneberg

Tiril Willumsen

Rapport

Evalueringsprosjekt- arbeidslivsrelevans etter master odontologi UiO

2026

Oppdragsgiver

Instituttleder Carl Hiortsjö

Arbeitsgruppe

Elisabeth Aurstad Riksen

Anne Rønneberg

Tiril Willumsen

Institutt for klinisk odontologi, Det odontologiske fakultet

Samfunnsoppdraget vårt / bakgrunn for vår finansiering

Vi skal utdanne 62 tannleger pr år

De skal kunne praktisere som allmenntannleger i hele Norge

Studiet har 300 studiepoeng

Mer uklart...

- Hvor « gryteferdige» skal de være?

Bakgrunn for denne rapporten

- Uttalelser fra både eksterne og interne om studentenes kompetanse og forutsetninger ved overgang til arbeidslivet som virker anekdotiske og basert på «løse» rykter
- Vi mangler kunnskap som grunnlag for en konstruktiv diskusjon rundt hvor « gryteferdige» våre studenter skal være ved uteksaminering
- I arbeid med nye studieplan er det viktig å kartlegge både sterke og svake elementer i vår utdanning

Metode : Spørsmål til refleksjon

1. Det er kommet innspill på utfordringer mht. klinisk kompetanse hos nyutdannede tannlegestudenter.

- Hvilke tanker har du om det (vi ønsker spesielt fokus på studenter fra UiO)?
- Er det i så fall enkeltstudenter eller generelt og er det blitt en endring siste 10 år?

2. På hvilke områder tenker du at våre studenters kompetanse kunne vært styrket?

Stikkord: praktiske ferdigheter, trygghet og evne til selvstendige beslutninger, stresshåndtering, kommunikasjon og språk, selvtillit vs. selvfølelse,

- og har du evt. konkrete forslag til hvordan vi kan styrke dette?

3. Har du tanker om bruk av dyadelæring (dvs. «clinical partners», jobbe to og to studenter sammen med en pasient) i studiet? Eventuelt når i studiet og hvor mye?

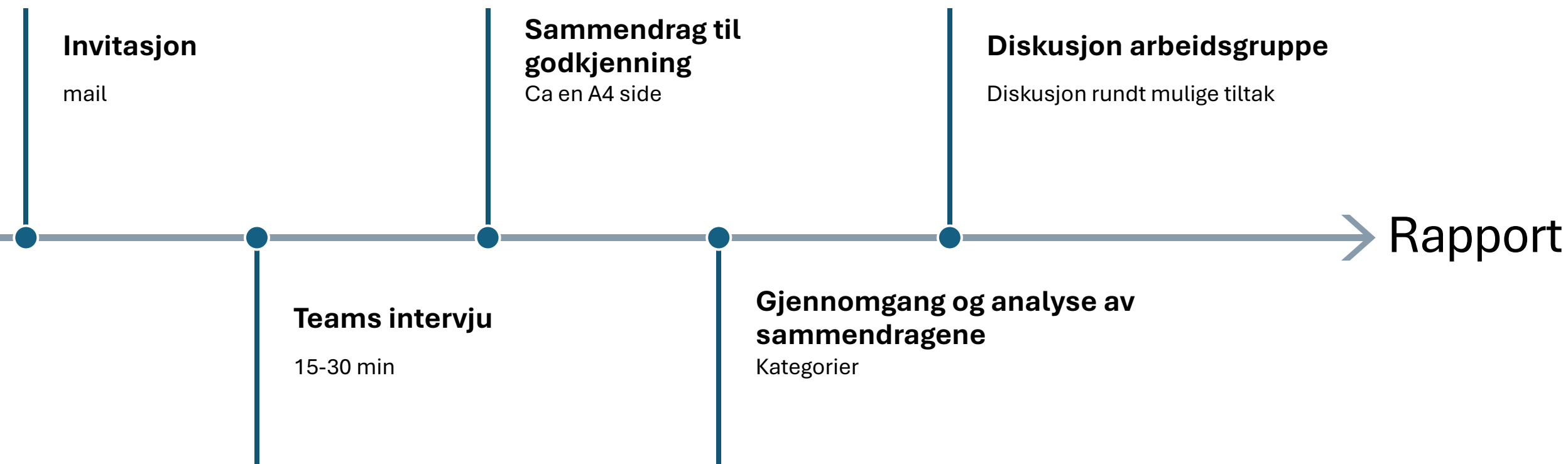
Til slutt ble alle spurt om de hadde andre innspill de ønsket å få frem.

Metode, informanter

21 intervjuobjekter

- 3 ledere fra private tannhelsekjeder
- 3 ledere av fylkeskommunal tannhelsetjeneste
- 5 klinikkledere i DOT valgt ut av fylkestannhelsesjefer
- 1 representant for NTF med erfaring fra intern undervisning ved UiO
- 7 interne kliniske veiledere ved UiO
- 2 eksterne kliniske veiledere tilknyttet UiO

Metode, fremgangsmåte

Hva fikk vi av innspill?

3 hovedfunn om opplevde utfordringer
3 hovedområder for mulige tiltak

Hovedfunn 1 mulige utfordringer: Er det forskjeller mellom læresteder?

- Informantene er samstemte om:
 - at individuelle forskjeller innen kull er større enn forskjellene mellom læresteder
 - at pandemien og økt studenttall trekkes fram som forsterkende faktorer for redusert klinisk erfaring
- Studenter fra andre land enn Skandinavia har svært ujevn kvalitet

Hovedfunn 2 mulige utfordringer: :

Hva med kvalitet på klinisk kompetanse?

- «Toppstudentene» holder fortsatt høyt nivå
- Variasjonen har økt og flere kandidater ligger nær grensen for bestått uten tilstrekkelig klinisk «ryggsekk».

Hovedfunn 3

Mulige utfordringer: Er studenter mer usikre?

- Studentene i 2026 er annerledes (generasjon)
- Pandemi:
 - Færre virkelig sterke kull etter pandemien
 - Pandemien ga mindre mengdetrening og praktisk erfaring
 - Samtidig mener de fleste at dette er i ferd med å snu
- Klinisk og faglig utbytte av tiden på universitetsklinikken
 - Svekket trygghet i presisjonsprosedyrer (spesielt fremhevet med endodonti, kirurgi, avansert protetik, sammensatte behandlingsbehov)
 - Økte studenttall, færre instruktørtimer per student, mangel på kliniske ressurser og redusert kontinuitet i veiledning
 - Evalueringer fungerer ikke optimalt
 - Flere studenter oppnår ikke klinisk modning

Oppsummering:

De 3 hovedfunn, utfordringer

- 1. Ikke vesentlig forskjeller mellom læresteder i Norge**
- 2. Fortsatt høy kvalitet på klinisk kompetanse**
- 3. Flere studenter er usikre**

Og hva mente informantene om om dyade (kliniske partnere) ?

- De aller fleste uttrykte tydelig skepsis til utstrakt bruk av dyade, dyader bør supplere, ikke erstatte, individuell behandlingstid
- Det ble uttrykt bekymring for at dyader ofte reduserer hver students «hands-on-tid»
- I ikke-funksjonelle par kan en student bli passiv; få redusert ferdighetsutvikling og falsk trygghet

3 hovedområder for mulige tiltak

- 1. Redusere studentenes usikkerhet**
- 2. Forberedelse til arbeidslivet og styrke klinisk beslutningstaking**
- 3. Styrke akademisk kultur, refleksjon og kritisk tenkning**

1. Hovedområde for mulige tiltak

Redusere studentenes usikkerhet

Fokus på studentenes psykologiske trygghet, mestring og profesjonell robusthet

- Trygge læringsmiljøer med faste kjente veiledere og stabile grupper.
- Workshops i studiemetodikk, profesjonsutvikling, emosjonsregulering og mestring.
- Trening i å håndtere kritikk, klager og usikkerhet.
- Ekstra mentorordninger og lavterskel støtte for studenter med usikkerhet og prestasjonsangst.

1. Hovedområde for mulige tiltak

Redusere studentenes usikkerhet

Fokus på effektiv mengdetrening og utbytte av klinisk eksponering

- Praktiske ferdighetstester før nye prosedyrer
- Før- og etterveiledning
- Øke omfang i kjerneområder (endodonti, protetikk, kirurgi).
- Mulighet for ekstra klinisk periode med en positiv vinkling, og ikke ses på som nederlag.

1. Hovedområde for mulige tiltak

Redusere studentenes usikkerhet

Fokus på kalibrering og kvalitet i klinisk veiledning

- Redusere veiledergjennomtrekk og sikre stabilitet
- Obligatoriske kurs i pedagogikk, kommunikasjon ved vurdering og tilbakemelding.
- Jevnlige kalibreringsmøter for enhetlig praksis.

2. Hovedområde for mulige tiltak

Forberedelse til arbeidslivet og styrke klinisk beslutningstaking

- Innføre seniorklinikk, evt økt ekstern praksis
- Simulerte akuttøkter og beslutningsøvelser uten veilederstøtte.
- Innføre fokus på hvordan håndtere «usikkerhet i tannlegepraksis».
- Seminarer som forberedelse til arbeidslivets krav og rettigheter.
- Samarbeide med privat og offentlig sektor om gode overgangsordninger

3. Hovedområde for mulige tiltak

Styrke akademisk kultur, refleksjon og kritisk tenkning

- Mer vekt på faglig refleksjon, kildekritikk og akademisk identitet.
- Utnytte arbeidet med masteroppgave til innføring i vitenskapelig metode med fokus på reflektert holdning til evidensbasert fagutvikling.
- Integrere refleksjonsnotater og øvelse i klinisk resonnement i undervisningen.

Fellesnevner: fleksibilitet

- En stor utfordring i 2026 er å tilpasse studiet til nye generasjoner (Gen X, Y, Z, Alfa) og forstå deres verdier, holdninger og hva som for dem er viktig.
- I Oslo rapporteres på samme måte som i hele Skandinavia et økt behov for tilrettelegging i både undervisning og eksamen.
- Flere studenter har behov for tilrettelagt undervisning/ eksamen
- I tillegg er Oslo en av verdens dyreste studentbyer og
- Det er kanskje urealistisk at alle studenter i dag har mulighet for å bruke 50-60 timer i uka på studier.
- **Det synes derfor som om det er et behov for økt fleksibilitet i studiegjennomføringen.**

Konklusjon

- UiO leverer en utdanning av svært høy kvalitet.
- Forbedringer som gir studentene godt læringsmiljø og gjør dem faglig trygge i overgang til arbeidslivet bør prioriteres fremover